

Statens Kunstfonds
Projektstøtteudvalg for Scenekunst

EVALUERING AF EGNSTEATRE I DANMARK
THY TEATER

Lene Bak
December 2015

INDHOLD

1	Indledning	1
2	Resumé af konklusioner og anbefalinger	2
3	Rammer og tal.....	4
3.1	Aktivitet og organisation.....	4
3.2	Økonomi.....	5
3.3	Vurdering af rammer og tal.....	6
4	Kunstnerisk aktivitet	8
4.1	Teatrets tradition og forestillinger.....	8
4.2	Forestillinger	9
4.3	Vurdering af den kunstneriske aktivitet.....	11
5	Forankring og synlighed.....	13
5.1	Lokal forankring og samarbejde.....	13
5.2	Kommunikation og synlighed.....	13
5.3	Vurdering af forankring og synlighed.....	14
6	Metode – dataindsamling.....	16
	Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2013.....	17
	Bilag 2: Egnsteatres omsætning – 2013, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter.....	18

1 INDLEDNING

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst har ønsket en uvildig evaluering af Thy Teater i forbindelse med teatrets nuværende aftaleperiode (2014-17). Til det formål har udvalget indgået aftale med dramaturg og chefkonsulent Lene Bak (evaluator), som har gennemført evalueringen i perioden august – december 2015. Thy Teater har haft status som egnsteater siden 1994; det er foreningsbaseret, hjemmehørende i Thisted Kommune. Thy Teaters omsætning er på ca. 5,5 – 5,6 mio. kr., heraf 25-31 % egenomsætning.

De overordnede formål med evalueringen er formuleret af Kulturstyrelsen:

Formål med evalueringen

1. Medvirke til udvikling af teatrets faglige og kunstneriske niveau gennem dialog med aftaleparterne
  2. Sikre at de statslige tilskud til teatret og refusion af kommunens udgift hertil bliver anvendt i tråd med det generelle kunstneriske og faglige niveau for egnsteatre.
-

Evalueringen er baseret på både kvalitative og kvantitative data og vurderer hhv.:

1. Thy Teaters rammer og tal – Økonomiske og organisatoriske forhold
2. Kunstneriske aktiviteter og kvalitet
3. Lokal forankring og synlighed.

Evaluators dataindsamling har bestået af hhv. desk research (selvevaluering, årsrapporter, presseklip og bred orientering i teatrets programmer mv.), besøg på teatret og overværelse af egenproduktionerne *Vi elsker Thaidamer*, teaterkoncerten *Hans Bakgaards Jul* og ungdomsforestillingen *BYTUR*. Sidstnævnte er i fokus i analysen af teatrets kunstneriske kvalitet.

Herudover har evaluator gennemført interviews med teatrets bestyrelsesformand, teaterlederen, Thisted Kommunes kulturudvalgsformand og kulturchef samt afsluttende gruppeinterviews med de nævnte. De økonomiske og organisatoriske data er indsamlet af Kulturstyrelsen. Metoden til vurdering af kunstnerisk kvalitet tager udgangspunkt i Ønskekvistmodellen, beskrevet i kapitel 6.

Evaluator vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for et godt samarbejde med alle aktører!

Lene Bak, Lea@Pluss.dk
December 2015

2 RESUMÉ AF KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Det er evaluators vurdering, at Thy Teater til dels lever op til målene i egnsteateraftalen 2014-17, men at den kunstneriske produktion er spinkel, og kvaliteten samlet set ikke fuldt ud tilfredsstillende.

Det anbefales, at Thisted Kommune viderefører egnsteateraftalen med Thy Teater under forudsætning af, at teatret styrker sit kunstneriske niveau.

Konkret vurderer evaluator følgende:

- Thy Teater har velfungerende fysiske og økonomiske rammer. Flytningen til den gamle politistation virker særdeles godt, og teatrets økonomi er god. De organisatoriske rammer skal problematiseres. Foreningsmodellen generelt rummer både fordele og ulemper, men i dette tilfælde lukker strukturen sig om sig selv.

Evaluator anbefaler, at parterne – Thy Teater og Thisted Kommune – drøfter, hvorvidt teatret skal omdannes til en selvejende institution, alternativt åbner foreningsstrukturen mod en bredere kreds af medlemmer.

- Teatret forfølger sin kunstneriske vision om at skabe vedkommende og aktuel kunst. De forestillinger, evaluator har set, lever imidlertid ikke op til målet om høj kunstnerisk kvalitet. Flytning og ombygning til nyt teaterhus har i en periode taget energi og fokus fra teatret/teaterlederen og haft den konsekvens, at den kunstneriske aktivitet og kvalitet er dalet.

Evaluator anbefaler, at Thy Teater styrkes rent scenekunstnerisk med et dramaturgiat eller ansættelse af en lokalt forankret dramaturg. En mere radikal løsning er at indgå i et strategisk og kunstnerisk samarbejde med et andet teater, eller ved at man indhenter bud på nye kunstneriske kræfter i den kommende aftaleperiode.

- Den lokale forankring og synlighed er lille, målt i forhold til mulighederne. Med flytning af teatret og de nye ungetilbud ses en positiv udvikling. Teaterlederens begrænsede lokale forankring i Thisted bevirker imidlertid, at potentialet i det nye teaterhus ikke udnyttes fuldt ud. PR, markedsføring og strategisk kommunikation kan med fordel styrkes, herunder udarbejdelse af en plan for mere målrettet dialog med borgere og publikummer samt bedre udnyttelse af de digitale medier.

Anbefalingen er, at Thy Teater formulerer en aktiv kommunikations- og pressestrategi, og at der her tænkes ud over annoncering af forestillinger og frem mod nye dialogformer, historier om teatret, lokale temaer mv.

Samlet set kan dette konkretiseres ved hjælp af en SWOT-analyse.

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none"> • Gode fysiske rammer • Gode økonomiske rammer og sund økonomistyring • Dedikeret teaterleder med stærkt nationalt netværk • Velfungerende bestyrelse • Perspektivrige børne- og ungetiltag • Egnen har en lang og stærk teatertradition • Stærk kommunal opbakning • God til at komme ud på skoler, ældrecentre mv. • Løbende omtale i de tre lokale dagblade	<ul style="list-style-type: none"> • Uklarhed om de organisatoriske rammer (medlemsoptag og bestyrelse) • Ikke tilfredsstillende kunstnerisk kvalitet • Få visninger af egenproduktionerne - lokalt og på turné i de seneste to år (tidligere bedre resultater) • Mangelfuld lokal forankring, blandt borgere, politikere og øvrige kulturinstitutioner • Mangelfuld strategisk kommunikation og arbejde med PR og markedsføring
MULIGHEDER	TRUSLER
<ul style="list-style-type: none"> • Organisatorisk udvikling, tilretning • Flere egenproduktioner, færre gæstespil • Styrkelse af kunstnerisk produktion og kvalitet i form af enten:<ul style="list-style-type: none"> – Et dramaturgiat eller en produktionsdramaturg – Et kunstnerisk samarbejde med andet teater – Indhentning af bud på nye kunstneriske kræfter • Øget brug af samproduktion • Fortsat øget fokus på publikumsudvikling • Mere samarbejde med øvrige lokale kulturaktører • Aktivt samarbejde og synlighed på byens øvrige åbne scener • Målrettet arbejde med loyalty program (venneforening, erhvervsklub, årskort el.lign.) • Styrket indsats på PR, markedsføring og strategisk kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> • Hvis teatret ikke udvikler sig på den kunstneriske kvalitet • Hvis Thisted Kommune nedprioriterer teatret økonomisk • Hvis teatret ikke formår at skabe mere lokal forankring • Hvis uhensigtsmæssig kommunikation og ringe samarbejde med Thisted Teaterkreds fortsætter/udvikler sig

3 RAMMER OG TAL

3.1 Aktivitet og organisation

Thy Teater var frem til september 2014 hjemmehørende i Thisted Musikteater, men er nu flyttet ind i den tidligere politistation, centralt i Thisted bymidte. Her råder teatret over teatersal med plads til 100 tilskuere samt faciliteter til administration, lager mv. Teatret har endvidere adgang til at benytte scenen i Thisted Musikteater, hvilket dog kun udnyttes sparsomt.

Thy Teater har haft status som egnsteater siden 1994 på initiativ af Hans Hartvich-Madsen, teatrets tidligere leder. Den nuværende kunstneriske leder, Niels Vendius overtog chefposten i 2010. Denne varetager kunstneriske og administrative opgaver suppleret af to administrative medarbejdere. Teatret anvender herudover freelancekunstnere.

Ifølge den gældende egnsteateraftale er teatrets formål at drive og udbyde professionel scenekunst på højeste kvalitetsniveau – stationær og opsøgende, og som en fast forankret del af det kulturelle miljø, der bidrager til udvikling af kommunen som helhed. Konkret skal teatret fremvise mindst tre egenproduktioner årligt, heraf to nyproducerede, og heraf igen mindst en børne- eller ungeforestilling, gerne i samproduktion med andre teatre. Herudover skal teatret arrangere og vise gæstespil, så alle aldersgrupper i kommunen tilgodeses, samt fungere som vejleder for kommunens institutioner, skoler mv. ved deres køb af forestillinger.

Ligeledes skal teatret manifestere sig som en udadvendt og dynamisk kulturinstitution, der tager afsæt i områdets særlige forudsætninger og behov, samt være initiativtager til og samarbejdspartner i kulturelle aktiviteter. I den aktuelle aftaleperiode skal der i øvrigt være fokus på at udvikle både den stationære aktivitet og decentrale visninger, samt på at bidrage til udfoldelsen af kommunens kulturpolitik, herunder arbejde med forskellige målgrupper, ikke mindst børn, unge og ældre. Teatret kan turnere i ind- og udland.

Teatret er organiseret som en forening, hvis formål er at drive stationær og turnerende teatervirksomhed og arrangere gæstespil/festivals mv. Ifølge vedtægterne kan foreningen optage ”enhver teaterarbejder, som ønsker at deltage aktivt i foreningens arbejde, og anmodning om optagelse afgøres af den siddende bestyrelse. Afgørelse kan indbringes for generalforsamlingen.” I praksis er der kun 7 medlemmer – de samme, som udgør bestyrelsen. Teatret var i færd med at omdanne sig til selvejende institution, men grundet en verserende skattesag er den anden løsning valgt som en (formodentlig) midlertidig løsning.

Ifølge teatrets vedtægter vælges teatrets bestyrelse af foreningens generalforsamling og skal bestå af 5-9 medlemmer samt maksimum 3 suppleanter. Teatrets medarbejdere er repræsenteret med et fast medlem i bestyrelsen, og én person kan fungere som suppleant. Thisted Kommune er repræsenteret i bestyrelsen med en observatør. Den aktuelle bestyrelse består af 7 medlemmer med fagligheder inden for ledelse, økonomi, kommunikation, lokalpolitik, børnekultur, undervisning og kunst/scenekunst.

3.2 Økonomi

I 2012¹ havde Thy Teater en samlet omsætning på ca. 5,6 mio. kr., i 2013 ca. 5,5 mio. kr. og i 2014 5,6 mio. kr. (se tabel 1). Teatret modtager driftstilskud fra Thisted Kommune og fra staten². Det kommunale tilskud udgør i perioden årligt ca. 3,7 mio. kr., stigende til ca. 4,1 mio. kr. Staten yder endvidere refusion af Thisted Kommunes driftstilskud til teatret³. Herudover oppebærer Thy Teater et særligt statsligt tilskud på ca. 0,1 mio. kr. årligt. Teatrets egenomsætning lå i 2012 på ca. 1,7 mio. kr., svarende til 31 % af den samlede omsætning, i 2013 på ca. 1,4 mio. kr., svarende til 26 %, og i 2014 på ca. 1,4 mio. kr., svarende til 25 %.

Tabel 1: Omsætningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2012 kr.	2012 %	2013 kr.	2013 %	2014 kr.	2014 %
Egenomsætning i alt	1.742.563	31 %	1.403.858	26 %	1.380.802	25 %
Salg af forestillinger	348.498	6 %	343.150	6 %	164.000	3 %
Entreindtægter	601.301	11 %	374.736	7 %	599.720	11 %
Indtægt på øvrige aktiviteter	47.401	1 %	81.823	1 %	42.220	1 %
Fonde, puljer og sponsorer	745.363	13 %	604.149	11 %	574.862	10 %
Driftstilskud i alt	3.832.086	69 %	4.075.006	74 %	4.232.620	75 %
Thisted Kommune	3.713.150	67 %	3.956.070	72 %	4.111.900	73 %
Særligt statsligt tilskud	118.936	2 %	118.936	2 %	120.720	2 %
Omsætning i alt	5.574.649	100 %	5.478.864	100 %	5.613.422	100 %

Omkostningsfordelingen ses af tabel 2. Teatrets huslejeomkostninger udgør i perioden mellem 11-18 % af de samlede omkostninger. Turnéomkostninger opgøres under de øvrige poster.

Tabel 2: Omkostningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2012 kr.	2012 %	2013 kr.	2013 %	2014 kr.	2014 %
Husleje/lokaleomkostninger	601.618	11 %	654.819	12 %	908.327	18 %
Produktion	1.108.493	20 %	1.040.734	19 %	253.426	5 %
Turnéomkostninger	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Løn (faste og eksterne)	3.362.858	60 %	3.343.910	61 %	2.149.888	42 %
Øvrige omkostninger	494.599	9 %	432.109	8 %	1.755.647	35 %
Omkostninger i alt	5.567.568	100 %	5.471.572	100 %	5.067.288	100 %
Resultat	7.081		7.292		546.134	

¹ Thy Teater kører forskudt ift. kalenderår (sæsoner 2012/13 osv.). Afrapporteringen er imidlertid foregået pr. kalenderår. Der er konsekvent korri-geret for de to forskellige perioder og opgørelser.

² Et særligt statsligt tilskud, der før strukturreformen blev ydet af Ringkjøbing Amt, nu videreført i statsligt regi.

³ I 2012 blev 41 % af den kommunale driftsudgift refunderet, i 2013: 41,5 %, i 2014: 40 % og i 2015: 38,5 %. I 2016 er refusionsprocenten: 36,9 %.

Cirka halvdelen af landets 33 egnsteatre har (i 2013) lige som Thy Teater en totalomsætning på mellem 5 og 10 mio. kr. (se bilag 1). Egenomsætningen på 26 % (2013) placerer teatret sammen med 18 andre egnsteatre med en egenomsætning på mere end 25 % af samlet omsætning (se bilag 2).

3.3 Vurdering af rammer og tal

Baseret på Kulturstyrelsens data og evaluators interviews og databearbejdning, er vurderingen, at Thy Teater har velfungerende fysiske og økonomisk rammer. Den gamle politistation er istandsat og omdannet til teater (åbning i september 2014) med en udmærket scene og sal. Teatret er centralt beliggende, midt i Thisted, tæt på banegården og ved siden af en stor parkeringsplads. Flytningen vurderes at være særdeles perspektivrig. Teatrets samlede økonomi er god, målt i forhold til øvrige sammenlignelige kommuners økonomi til egnsteatret. Økonomistyringen vurderes at være sund. Teatret har en pæn egenindtjening fra især entreindtægter og eksterne puljer.

Huslejeposten på 18 % af de samlede omkostninger (2014) bygger på den tidligere lejeaftale i Thisted Musikteater. Hvordan fordelingen ser ud med det nye lejemål, er evaluator ubekendt. Men i den nye bekendtgørelse for egnsteatre er sat et huslejeloft på 15 %, med mindre særlige forhold taler herfor. Hvorvidt teatret kan komme ind under undtagelsen, vides ikke. Teatrets bestyrelse betoner, at der er fuld opmærksomhed på dette.

De foreningsbaserede rammer skal problematiseres. Fordelen ved en foreningsdrevet organisation kan være en stærk lokal opbakning og forankring blandt borgerne, hvilket kunne være en god model i Thy. Men dette er ikke umiddelbart tilfældet. Der er i princippet meget vide rammer for medlemsoptag, men det er usædvanligt, at der – som i dette tilfælde – i vedtægterne er krav om, at optagelse og medlemskab i foreningen skal godkendes af bestyrelsen. Det forhold, at forening og bestyrelse er identiske, ses mange steder i helt små foreninger, som fx hos mange projektteatre. Men i en institution med faste, relativt mange offentlige støttekrone vurderer evaluator, at modellen er uhensigtsmæssig og medvirker til uklarhed og manglende transparens. Fra teatrets side betones det, at strukturen skyldes den verserende skattesag, og at strukturen er valgt på anbefaling af TIO (Teatrenes Interesseorganisation). Skattesagen drejer sig om, hvorvidt en forening, der omdannes til selvejende institution, skal svare skat af de aktiver, som følger med over i institutionen.

Bestyrelsens aktuelle sammensætning og kompetenceprofil virker god. Men bestyrelsen er i praksis selvsupplerende og uden eksplicite kompetencekriterier, hvilket bevirker en potentiel risiko for en uhensigtsmæssig sammensætning. Det vurderes også, at det er uheldigt, at den nære interessentkreds ikke har nogen udpegningsret. Det er nyt (2015), at Thisted Kommune kan udpege en observatør til bestyrelsen.

Evaluator anerkender kompleksiteten af sagen samt den valgte midlertidige løsning. Men samlet set anbefales, at de to parter – teatrets bestyrelse og kommunens kulturudvalg – snarest muligt drøfter, hvorvidt teatret skal omdannes til en selvejende institution med eksterne udpegningsinstanser og kompetencekriterier for bestyrelsen. Alternativt at foreningsstrukturen åbnes mod en bredere kreds af medlemmer, herunder at der skabes rammer, hvor Thisted Kommune som hovedtilskudsyder kan få øget indsigt og ejerskab.

Konkret er anbefalingen, at vedtægternes formuleringer om medlemskab ændres, så det fremgår, at foreningen er åben for alle, der kan tilslutte sig foreningens formål, interesser og virke, samt at man aktivt udnytter foreningsstrukturen til at styrke den lokale forankring.

Den administrative drift af teatret vurderes at være god, og den kunstneriske forretningsmodel med projektansættelser af scenekunstnere ligeledes umiddelbart hensigtsmæssig. Dog vil evaluator påpege det uheldige i, at den kunstneriske leder (eller andet kunstnerisk personale) ikke har en mere permanent tilstedeværelse og folkelig/kulturel forankring i Thy. Teaterlederen er synlig i sit nationale netværk og har herigennem mulighed for at rekruttere kunstnere til produktionerne i Thy, hvilket er positivt. Men potentialet i det nye teaterhus udnyttes ikke fuldt ud, og Thy Teaters bidrag til udviklingen af lokalmiljøet (jf. egnsteateraftalen) realiseres ikke optimalt.

4 KUNSTNERISK AKTIVITET

4.1 Teatrets tradition og forestillinger

Thy Teaters vision er at vise vedkommende, aktuel scenekunst af høj kunstnerisk kvalitet, som engagerer, underholder og berører. Teatrets egenproduktioner er alle nyskrevet dansk dramatik med udgangspunkt i det stedbundne potentiale. Teaterlederen betoner, at det er meget anderledes at fungere som egnsteater i Vestjylland frem for i Storkøbenhavn; det kræver et anderledes repertoirevalg, og der skal være forestillinger for alle publikumsgrupper og med mange forskellige genrer.

Dette kommer ikke mindst til udtryk i gæstespilporteføljen. Thy Teater vælger i vid udstrækning at indkøbe og vise gæstespil, og i mindre grad at skabe og vise egne produktioner. Samtidig vælger teatret at undlade at synliggøre, hvilke teatre gæstespillene kommer fra (modsat andre egnsteatre). Argumentet herfor er, "at man i Thy ikke skelner mellem, hvem der står bag en forestilling, men mere fokuserer på oplevelsen".

Teatret søger i tråd med egnsteateraftalen at være synligt i de enkelte lokalsamfund. Egenproduktionerne spiller således på skoler, efterskoler, ældrecentre mv. I de to måleår har teatret årligt opsat to egenproduktioner og en genopsætning. De blev vist i alt 17 gange årligt for hhv. 1.006 og 1.299 publikummer (tabel 3).

Tabel 3: Antal produktioner, forestillinger og publikummer

Produktioner		Forestillinger		Publikummer	
<i>Produktion-2013</i>		<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>	<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>
<i>Egenproduktion:</i>	<ul style="list-style-type: none"> T 147 Dania Vi elsker Thaidamer 	9	2	692	
<i>Genopsætning:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nolde 	5	9	178	
<i>Gæstespil</i>	<ul style="list-style-type: none"> Skal vi danse, Kridtevidt, Brøl, Oscar og den lyserøde dame, Uro, På Toppen, Tvillinger, Slutspil, Gubben og Æslet, Perler for svin, My Way, 4,1 promille, Ret borte tit, Dyrene i Hakkebakkeskoven, Smilet er den korteste afstand, Hittehathattens Hemmelighed, Vitello, En Julehistorie, Julen har bagt 	3	13	136	
Total – 2013		62	24	6.350	
<i>Produktion-2014</i>		<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>	<i>Lokale</i>	<i>Turné</i>
<i>Egenproduktion:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nat i Detentionen Jul på Sundbygaard 	5	0	337	
<i>Genopsætning:</i>	<ul style="list-style-type: none"> Lille Danmark (ovf.) 	9	0	900	
<i>Gæstespil</i>	<ul style="list-style-type: none"> URO, Et år med magisk tænkning, Mustafa kiosk, En kort en lang, Kys Hinanden, Gud taler ud, Karius og Baktus, Peer Gynt, Jeg skal nok finde den, Den som blinker er bange for døden, Cameroun, Boris og den glade løve, Fejl 404, Yahya Hassan, Åbent Hus, Rejsen, Men & Mahler, Überlyd og Chapper, Master Fatmans Jazzskole, Peddersen og Findus, Kalles World Tour, Guldgraveren, IGEN, Peter Borberg, Livet er en gåde, Carsten Knudsen show, Spørgelsestoget, Lovesong, Hunden er rask, På Toppen, Pagten, Papirmåne, 839 Dage, Juletræets Hemmelighed, Et Vintereventyr, Hukommelsespaladset 	3	6	62	
Total – 2014		111	6	5.519	

De mange gæstespil er dem, der trækker langt størsteparten af teatrets publikum. I 2013 viste teatret 19 gæstespil og i 2014 36 gæstespil – med hhv. 5.344 og 4.220 publikummer. Teatrets gæstespilsrepertoire omfatter også andre tilbud end scenekunst, som fx forfatterpræsentationer. Med i oversigterne over gæstespil er også de to børneprodukter *Isteater* for de 4+-årige og *Æbleskiveteater* for de allermindste. De består i små gæstespil for børnene og deres voksne om søndagen, hvor der efterfølgende serveres hhv. is og æbleskiver samt kaffe til de voksne. Som et nyere ungetiltag er tilbudsrækken "I detention" eller "Detentionsteater". Her udbydes 5-6 arrangementer, målrettet de unge, typisk standup og lignende shows.

Det giver ikke mening at se på belægningsprocenter for egenproduktionerne, da hovedparten af disse i 2013 og 2014 har spillet på institutioner og foreninger, som typisk har købt forestillinger eller betalt billetter for deres brugere. Således spillede fx forestillingen *Jul på Sundbygaard* på ældrecentre mod betaling, ligesom *Nat i Detentionen* spillede på skoler, efterskoler mv. for 8. klasser. Ud fra de foreliggende oplysninger ser det ud til, at de egenproduktioner, der har spillet på egen scene i måleårene, har haft lave belægningsprocenter; 32-38 %.

Øvrige aktiviteter er især rettet mod unge og omfatter undervisning i nycirkus, ungeworkshops mv. Nycirkustiltaget er del af et større projekt med bl.a. Københavns Internationale Teater og med sponsormidler fra Nordea-fonden. Herudover fungerer teaterlederen som rådgiver i forhold til indkøb af skoleteater, jf. egnsteateraftalen. De nævnte aktiviteter vurderes alle at være scenekunstrelevante.

4.2 Forestillinger

Evaluators har haft mulighed for at se forestillingerne *Vi elsker Thaidamer*, *Hans Bakgaards Jul* og *BYTUR* (to gange). Sidstnævnte er i fokus i den følgende analyse af teatrets kunstneriske kvalitet, men de to andre produktioner indgår også i vurderingen.

BYTUR omfatter to forskellige historier, set fra en ung fyr (skuespilleren Carl-Christian Riestra) og en ung kvinde (Sicilia Gadborg). De to spiller deres monologer på skift, ved siden af hinanden i to parallelle scenerum, uden sam-/modspil. Figurerne mødes sidst i forestillingen. Stykket er skrevet af de to dramatikere Tine Frellesen og Majbritt Langdal, men redigeret af teaterleder Niels Vendius, ligesom denne har instrueret. Første visning ses af evaluator på Hurup Skole, hvor 9. klasserne er publikum.

Begge de to unge har tømmermænd og begynder at berette om en vild bytur aftenen før med hhv. gutterne og veninderne på det lokale diskotek i Thisted, Dampmøllen. Det gennemløbende tema er klart: Det er ok at feste og drikke, men tænk dig om, pas på dig selv, vær en god kammerat og hold dig til ditto – uden moralisering.

Det lyder umiddelbart godt som spilmateriale. Men stykket fungerer efter evaluators vurdering ikke. De to skuespillere gør, hvad de kan; de kæmper for at få karaktererne til at fremstå virkelige; de spiller stærkt ud, der er temposkift og dynamik. Men de to parallelsener/-historier udnyttes ikke på tværs til at give historierne og figurerne mere krop og flere facetter, og historien forbliver endimensionel og stereotyp; det sam-

me gør figurerne. Fyren er ekspressiv, pigen tænksom og indfølelse. Fyrens aften indeholder dumsmarte udspring i havnebassinet, indbrud og andre udadvendte gøremål. Pigens aften handler om små passive forhåbninger om, at en bestemt fyr ”ser” hende.

I slutningen af monologerne dumper de to unge bogstaveligt talt ind i hinanden, da de begge – af forskellige årsager – forlader diskoteket meget hurtigt. Også her er det fyren, der agerer helt, redder pigen og får sikret, at uheldige optagelser på en iPhone ender i havnen og ikke på nettet.

Stykket indrammes ved start og slut af en video, der viser heftige scener af unge og voksne, der fester, drikker og går amok. Flere af scenerne er med næsten nøgne kvinder og store stærke bodybuildermænd, unge piger, der gør klar til fest og sminker sig, unge, der indtager narkotika mv. Filmen kører i et hæsblæsende tempo, og det er formodentlig ikke meningen, at man skal hæfte sig ved indhold og detaljer. Men gør man det, ser man, at også her er det stereotyp kønsroller, der gengives.

Videogrebet skal antagelig bruges til at fange de unges opmærksomhed, og som sådan virker filmen også. Der er helt stille – lidt trykket – under og umiddelbart efter videoklippene. Men præcis hvad, der er budskabet i videoerne, er uklart: Er det sådan, man skal opføre sig – er disse figurer rollemodeller? – eller er de det modsatte, præcis sådan man *ikke* skal gøre? Dette fremstår vagt. Det samme gør stykket.

Temaet er naturligvis vigtigt, men det er set før i området – både fra Thy Teaters egenproduktion *Nat i Detentionen* (2014) og i forestillingen *4,1 promise* fra scenekunstgruppen Alias Production (2012-nu). I forhold til sidstnævnte valgte det lokale SSP-samarbejde denne forestilling frem for *BYTUR*.

Forestillingen lider endvidere under, at der ikke er nogen tematisk rammesætning og dialog – i form af en intro og/eller som minimum en after talk, hvilket efter evaluators vurdering er påkrævet grundet temmeligt stærke scener og emner i forhold til aldersgruppen.

Næste visning er på en lokal efterskole for udsatte unge. Her forsøger de to skuespillere – efter aftale, og på skuespillernes initiativ – at lave en rammesætning. De introducerer sig selv før spillet og faciliterer en after talk med eleverne på efterskolen. Det fungerer bedre, men er – ifølge evaluator – stadig for upræcist og ikke professionelt faciliteret.

Forestillingen *Vi elsker Thaidamer* er ligeledes instrueret af teaterlederen. Evaluator så forestillingen i Aarhus i foråret 2015, hvor den gæstespillede på Åbne Scene på Godsbanen, for en meget lille publikumsskare (10-12 personer). Evaluatorkollega Nicole Langkilde⁴ så forestillingen på Teater V i Valby. Evaluators vurdering af forestillingen er relativt parallel med ovenstående analyse af *BYTUR*. Nemlig en oplevelse af, at ideen er god, skuespillerne arbejder hårdt for at skabe liv i karaktererne og spillet, men at instruktionen er for overfladisk/endimensionel, og at stykket samlet set ikke fungerer.

---

⁴ Nicole Langkilde er sammen med Lene Bak valgt til at foretage evaluering af konkrete egnsteatre. De to har ansvar for hver deres teatre/evalueringer, men indgår ligeledes i et nært samarbejde.

Det skal nævnes, at Nicole Langkilde havde en anden oplevelse af forestillingen. Hun sad i en fuld sal, hvor samspillet mellem skuespillere og publikum fungerede bedre. Alt i alt oplevede hun, at forestillingen tog et kærligt livtag med et aktuelt tema, og at forestillingen havde en rimelig kunstnerisk kvalitet.

Teaterkoncerten *Hans Bakgaards Jul* er en julekoncert med traditionelle julesange, indrammet af anekdoter om den lokale original Hans Bakgaard. Forestillingen er målrettet det ældre publikum og turnerer rundt til ældrecentre i både Thy og naboområder. Evaluator så den på et ældrecenter i Bjerringbro (Midtjylland). Opsætningen er samproduceret med det aarhusianske operaselskab Figaros, og det er den habile opera-sanger herfra, Hans Dueholm, som står for både idé og udførelse. Det er evaluators vurdering, at opsætningen er fin og underholdende for de ældre mennesker, men ikke er en egentlig kunstnerisk produktion.

4.3 Vurdering af den kunstneriske aktivitet

Det er evaluators vurdering, at Thy Teater kun delvist lever op til egnsteateraftalen. På baggrund af det samlede materiale og overværelse af tre egenproduktioner vurderes det, at den kunstneriske aktivitet og kvalitet er utilstrækkelig.

Teatret har i måleperioden årligt skabt to nye produktioner og en genopsætning. Teatret lever således op til egnsteateraftalens overordnede produktionsmål, men forestillingerne har spillet meget få gange lokalt, ligesom turnévirkomheden har været sparsom.

Flytning og ombygning til nyt teaterhus er som nævnt perspektivrig, men det har i en periode taget energi og fokus fra teatret/teaterlederen og angiveligt haft den konsekvens, at den kunstneriske aktivitet og kvalitet er dalet.

Teatrets egen kunstneriske vision om at vise vedkommende, aktuel scenekunst af høj kunstnerisk kvalitet realiseres dermed til en vis grad. De sete egenproduktioner er tematisk vedkommende og med udgangspunkt i stedbundne potentialer. Men samlet set vurderes repertoiret på egenproduktioner at være tyndt i forhold til, hvad man kan forvente af et professionelt egnsteater og for den gældende bevilling.

Den analyserede forestilling *BYTUR kan* noget med action og skuespillere, der har stærkt nærvær på scenen, men karaktererne er for endimensionelle og forestillingen klichéagtig. Forestillingen mangler grundlæggende fundament, engagement og *villen*. Den *skal* noget rent tematisk, men i udførelsen kommer den i for høj grad til at stå som anerkendelse af en drukkultur snarere end et oplæg til debat og refleksion. En yderligere problemstilling er, at forestillingen *BYTUR* øjensynligt ligger meget tæt op af 2014-forestillingen *Nat i detentionen*. Vinklingen er ifølge teaterlederen væsensforskellig, men såvel indhold som skuespillere, dramatikere og instruktør er identiske.

Balancen mellem egenproduktioner og gæstespil virker skæv. Antallet af gæstespil holdt op imod visning af egenproduktioner giver teatret en profil, som kunne minde om en teaterforening snarere end et producerende egnsteater. Det er således ikke optimalt, hvad Thisted Kommune får ud af et lokalt funderet producerende teater.

Det forhold, at teatret ikke synliggør, hvilke teatergrupper og producenter der står for produktionerne, er teaterlederens bevidste valg. På evaluators virker det ukorrekt både i forhold til de pågældende scenekunstnere og grupper og i forhold til publikum.

De to børnetilbud *Isteater* og *Æbleskiveteater* vurderes at være særdeles hensigtsmæssige og i tråd med Thisted Kommunes kulturpolitik. Der meldes om gode gæstespil og oplevelser for børn og voksne. Teaterlederens funktion som vejleder for kommunens institutioner, skoler, uddannelser mv. i forbindelse med deres køb af forestillinger fungerer ligeledes godt. Her fremhæves det fra kommunens side, at teaterlederen er god til at rådgive kommunen og kommunens Børneteaterudvalg på vegne af institutionerne. Det må imidlertid problematiseres, at teatret ikke sælger sine egenproduktioner i den sammenhæng.

Ungearrangementerne virker til at være gode og imødekomme egnsteateraftalen om at nå de unge. Teaterlederen understreger, at udbuddet af standup-arrangementer i regi af Detentionsteater er for at imødekomme de unge og for at få de unge i teatret. De øvrige ungeprojekter omkring nycirkus og andre workshops vurderes at være scenekunstrelevante og perspektivrige i forhold til publikumsudvikling. Evaluator anbefaler, at der arbejdes med en øget kobling mellem workshoptiltag og rene ungeshows mhp. at styrke en målrettet publikumsudvikling.

Thy Teater har således både svagheder og styrker. Men helt grundlæggende er den scenekunstneriske kvalitet ikke tilstrækkeligt høj. Evaluators anbefaling af en videreførelse af egnsteateraftalen er således under forudsætning af, at teatret styrker sit kunstneriske niveau.

Dette kan ske på forskellig vis. Som det er i dag, initieres de fleste egenproduktioner af teaterlederen selv. For evaluator at se, ville det være formålstjenstligt med etablering af et dramaturgiat⁵ omkring teaterlederen, som kan udfordre og sparre i forhold til den kunstneriske linje. Bedre endnu kunne det være at supplere med ansættelse af en lokalt baseret produktionsdramaturg, som kunne være med til repertoireplanlægning, udvælgelse af dramatikere, instruktør og scenograf. Denne kunne ligeledes varetage opgaver omkring dramaundervisning mv. i forhold til de unge. En sådan ansættelse kan – ud fra en generel vurdering og i forhold til andre egnsteatres økonomi – godt indeholdes i Thy Teaters budget, hvis man omprioriterer forskellige opgaver. Supplerende hertil kan teatret i øget omfang arbejde med samproduktioner.

Mere radikalt kan den kunstneriske fornyelse ske ved at etablere strategisk samarbejde med et andet egnsteater (fx Limfjordsteatret, som ligger 30 km fra Thy Teater), eller ved at Thisted Kommune og bestyrelsen vælger at indhente bud på nye kunstneriske kræfter i den kommende aftaleperiode.

---

⁵ Et dramaturgiat er et scenekunsthøjt råd, der rådgiver teaterlederen i repertoirevalgsmål, kunstneriske valg mv.

5 FORANKRING OG SYNLIGHED

5.1 Lokal forankring og samarbejde

Teatrets aktuelle lokale forankring er begrænset. Men med teatrets nye lokalisering ses en udvikling i retning af en tættere kommunikation mellem byen og teatret og potentialer til yderligere lokalt samspil. Beslutningerne omkring foreningen Thy Teater (som belyst i kapitel 3) bevirker, at der ikke herigennem skabes dialog og lokal forankring. Der har for år tilbage været en venneforening, men denne er nedlagt.

Fra skoler, ældrecentre mv. lyder meldingen, at man er glad for, at Thy Teater kommer ud og spiller lokalt. Selv mener teaterlederen, at skolerne er svære at få i tale, bl.a. grundet skolereformen og de mange øvrige tilbud og krav. Den aktuelle forestilling *BYTUR* er fx blevet rekvireret af meget få skoler og institutioner i denne sæson.

Samarbejdet mellem Thisted Musikteater/teaterforeningen Thisted Teaterkreds og Thy Teater fungerer ikke godt. Under samlokaliseringen opstod der en del gnidninger, og de to foreninger har endnu ikke fundet en god samarbejdsform, men oplever hinanden som konkurrenter snarere end som samarbejdspartnere. Samarbejdet med de øvrige lokale kulturinstitutioner – Thisted Museum, biblioteket m.fl. – er ifølge teatret positivt, om end konkrete samarbejdsaktiviteter er sparsomme. Der har tidligere været et kulturledernetværk, faciliteret af kulturforvaltningen, men dette fungerer ikke mere.

Thisted Kommune arbejder aktivt på at skabe rammer for kulturproduktion, -samskabelse og -udfoldelse. Således har kommunen en skriftlig formuleret kulturpolitik, en netop udarbejdet kulturfagsstrategi samt er i proces med udvikling af flere åbne kulturmiljøer og scener i byen og kommunen. Her anbefaler evaluatoren, at teatret går i front, viser egne forestillinger og initierer/medvirker til tværkulturelle tiltag.

Betydningen af at være synlig og samarbejdende i et lokalområde er ikke mindst vigtigt i Thy. Teatret ligger i den nordvestlige del af Jylland, i Thisted, en landkommune med ca. 44.000 indbyggere, heraf ca. 13.000 i Thisted. Det lokale publikumsunderlag er således lille, men Thy-egnen har en lang og stærk tradition for teater, og der er i dag – udover egnsteatret – en teaterforening, et musikteater i Thisted, en række amatørteatre og flere lokale fyrspil (foreninger). Ifølge flere af de interviewede er der et meget teaterinteresseret publikum i området i forhold til både professionelt og amatørteater. Kulturpolitisk prioriterer man et selvstændigt, professionelt producerende teater, og der er derfor afsat relativt mange kommunale midler til egnsteatret, målt i forhold til kommunens samlede budget.

5.2 Kommunikation og synlighed

Thy Teaters fysiske synlighed er blevet væsentligt forbedret med flytningen til egne lokaler på en god placering midt i byen. Selve bygningen er erklæret bevaringsværdig, og der kan således ikke ophænges bannere, plakater o.lign. på huset. I stedet har teatret fået lavet en flytbar stander, der sættes ud hver dag. Her an-

nonceres forestillinger og øvrige aktiviteter. Udover den fysiske beliggenhed søger teatret at være synligt, hvor borgerne er – på skoler, ældrecentre og – i turismesæsonen – i strandkanten, på kajen mv.

Teatret udgiver fire årlige brochurer til forskellige målgrupper: Æbleskiveteater, Isteater, Detentionsbrochure og Abonnementsbrochure. Digitalt er teatret på nettet med hjemmeside, der ajourføres løbende, samt på Facebook med 671 followers. Strategisk kommunikation, PR og markedsføring varetages af teaterlederen selv og den faste billetsalgsmedarbejder. Der er ikke nogen egentlig strategi vedrørende kommunikation og synlighed. Kommunikationen – både den skriftlige og den digitale – handler primært om annoncering af de konkrete forestillinger. Der er hyppigt redaktionel omtale af teatret i de tre lokale dagblade/ugeaviser. Teatret er ikke synligt i de regional/nationale medier og heller ikke på de (digitale) teaterfaglige portaler. De foreliggende anmeldelser er 2 og 4 år gamle.

5.3 Vurdering af forankring og synlighed

Overordnet set er det evaluators vurdering, at Thy Teaters lokale forankring er relativt lille, men med positive takter det seneste år. Teatrets tidligere placering var problematisk på flere måder, og konkret har det ikke været muligt at lave så meget andet end at spille forestillinger. Øvrige borgervendte aktiviteter har derfor været underprioriteret. Teatret har hidtil ikke været synligt og aktivt nok i det lokale (kultur-)liv, og Thistedborgerne ser ikke teatret som "deres" og som en medspillende og ligeværdig lokal kulturaktør.

Selvom egenproduktionerne behandler lokale temaer og dilemmaer, er det som om, disse ikke foldes yderligere ud efter premieren eller har et efterliv i en lokal kontekst. De mange gæstespil understøtter denne effekt; her kommer kunstnere tilrejsende, spiller en forestilling og rejser videre. Børne- og ungetilbuddene vurderes at være en gevinst for teatrets virke. Evaluators anbefaling er at udvikle æbleskivekonceptet til et voksertilbud, hvor æbleskiverne skiftes ud med fx et glas hvidvin eller lokalt brygget øl.

Thisted Kommunes politiske prioritering af at have et professionelt producerende egnsteater er centralt. Kommunen fastholder hermed sin teatertradition og ambition om at være en aktiv kulturkommune. Med de økonomiske og fysiske rammer, Thy Teater er stillet til rådighed, er det evaluators vurdering, at kommunen kan forvente større lokal forankring, tilstedeværelse og engagement, end det er tilfældet. Afhængig af de overordnede beslutninger om bevaring af foreningsmodellen for Thy Teater, vil evaluator anbefale enten at benytte denne som platform for øget dialog og strategisk arbejde med lokal forankring, eller at genetablere en venneforening/et ambassadørkorps. Erfaringer fra andre egnsteatre er, at systematisk arbejde med publikums/borgers engagement (loyalty) er givtigt både på kort og lang sigt.

Thy Teater bidrager i varierende grad til udvikling af lokalmiljøet, jf. egnsteateraftalen. Teatret har ikke initieret eller bidraget til nogen "større synergiskabende tiltag" i samarbejde med øvrige kulturinstitutioner og -aktører, som det er målsat i egnsteateraftalen. Thy Teater bidrager heller ikke med aktiviteter ved Kultur mødet på Mors.

Samarbejdet med de lokale kulturinstitutioner bør ifølge evaluator udvikles langt mere, herunder med teatret som synlig og samarbejdende/-skabende aktør på byens åbne scener og kulturmiljøer. Som en konkret

anbefaling foreslås endvidere, at kulturledernetværket genetableres. Det er evaluators erfaring, at et sådant kan medvirke til at initiere og fremme (større) tværgående samarbejder.

Uhensigtsmæssig kommunikation og samarbejde med Thisted Teaterkreds er endvidere uheldigt, ufrugtbart og med til at skabe unødigt ”støj”.

Endelig anbefales det, at teatret formulerer en aktiv kommunikations- og pressestrategi. Ifølge teaterlederen er det ikke muligt at tiltrække pressen. Det er evaluators vurdering, at dette kun er delvist rigtigt, og at teatret med fordel kan arbejde mere målrettet med at blive synligt både i den lokale/regionale presse og i teaterfaglige medier; ikke kun som reklamesøjler for konkrete forestillinger, men for at fortælle gode og relevante historier om Thyegnen, Thy Teater, de stedspecifikke forestillinger og bagvedliggende historier.

6 METODE – DATAINDSAMLING

Evalueringen er gennemført over fire faser ud fra følgende fremgangsmåde:

Metoder og interessenter

Desk research

- Desk research, herunder vedtægter, egnsteateraftale, teatrets selvevaluering, årsrapporter, presseklip mv.
- Analyser af det kvantitative materiale, indsamlet og bearbejdet af Kulturstyrelsen
- Indledende møde med Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

Interviews

- Interviews med teatrets leder og bestyrelsesformand
- Interviews med Thisted Kommunes kulturudvalgsformand og kulturchef
- Gruppeinterview med ledende repræsentanter for teatret, bestyrelsen og kommunen

Forestillinger og andre aktiviteter

- Set teatrets egenproduktioner *Vi elsker Thaidamer*, *Hans Bakgaards Jul* og *BYTUR*

Afrapportering

- Udarbejdet nærværende rapport
- Præsenteret rapporten for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

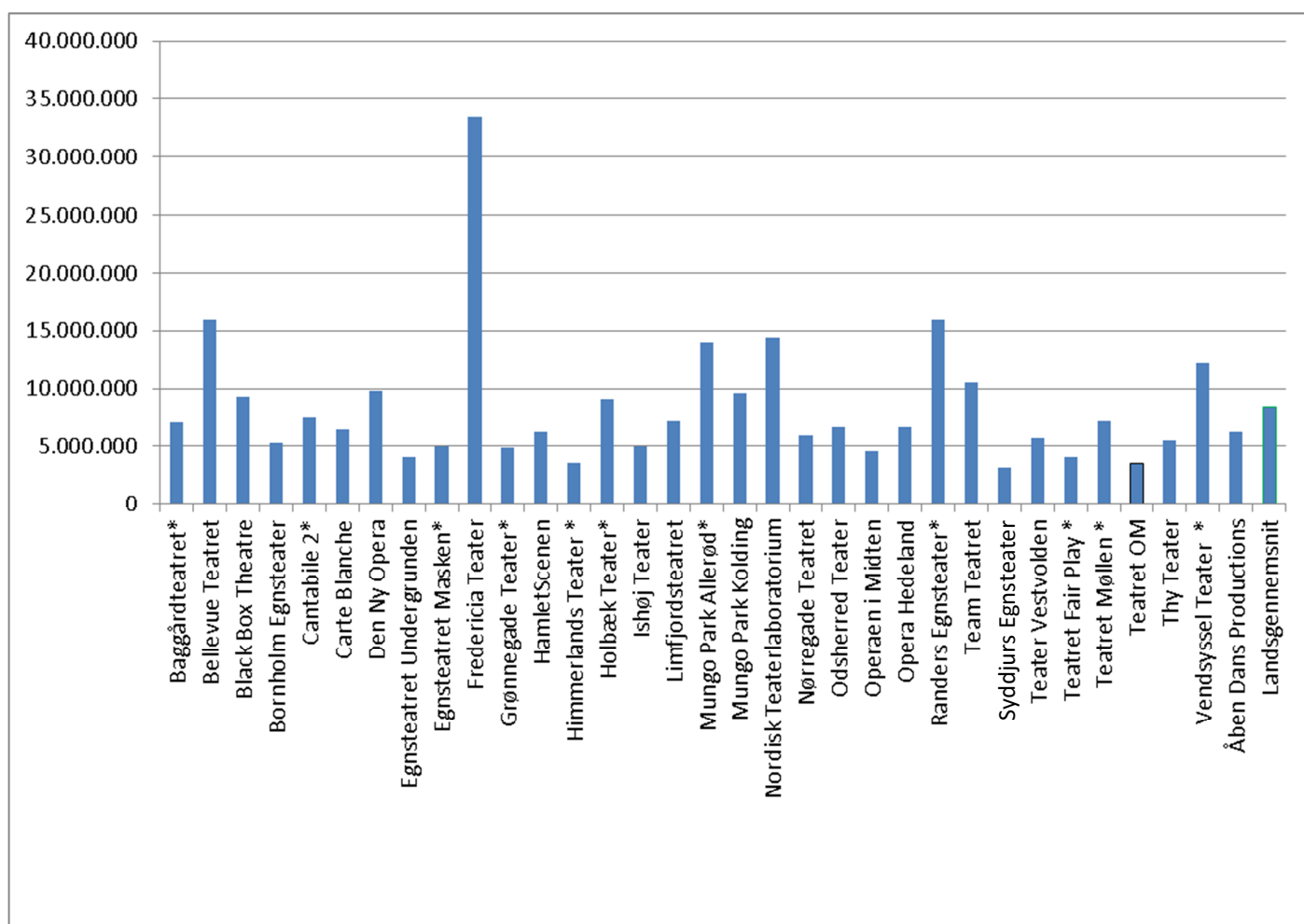
Det metodiske greb, der ligger til grund for at evaluere den kunstneriske aktivitet, er Ønskekvistmodellen. Ønskekvistmodellen er udviklet af forskere fra Aarhus Universitet⁶. Den udgør en enkel model for, hvordan man – på struktureret vis – kan diskutere og vurdere kvalitet i den performative kunst. Ønskekvistmodellen skitserer kunstnerisk kvalitet som en kombination af Villen, Kunnen og Skullen, forstået som Engagement, Evner og Nødvendighed.

⁶ Ønskekvistmodellen: Kunstnerisk kvalitet i performativ kunst, Klim 2003 samt Ønskekvisten: En håndbog i evaluering af teater, dans og musik, Klim 2005, begge Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen, Aarhus Universitet.

BILAG 1: ALLE EGNSTEATRES SAMLEDE OMSÆTNING I 2013

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2013.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1-7-2013 til 31-6-2014.

BILAG 2: EGNSTEATRES OMSÆTNING – 2013, OFFENTLIGT DRIFTSTILSKUD OG ØVRIGE INDTÆGTER

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2013.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1-7-2013 til 31-6 2014.

